

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 455/2569

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.อ. มาตรา 91, ป.อ. มาตรา 300, พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 43, พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 78, พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 157, พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 160, ป.อ. มาตรา 90, ป.อ. มาตรา 291

ย่อ / หลักกฎหมาย

ความผิดฐานกระทำความประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัสและทรัพย์สินผู้อื่นเสียหาย เป็นการกระทำที่เป็นความผิดสำเร็จแล้ว การที่ต่อมาจำเลยผู้ขับรถหลบหนีไม่ให้ความช่วยเหลือตามสมควร และพร้อมทั้งแสดงตัวและแจ้งเหตุต่อตำรวจที่ใกล้เคียงทันที เป็นการกระทำหลังเกิดเหตุรถกระบะของจำเลยชนกับรถจักรยานยนต์ของผู้เสียหายแล้ว ซึ่งเป็นการกระทำโดยเจตนาของจำเลยแตกต่างหากจากการกระทำโดยประมาท ตาม พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 78 วรรคหนึ่ง จึงเป็นความผิดอีกกระทงหนึ่ง ส่วน พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 160 วรรคสอง เป็นเพียงบทบัญญัติให้ศาลกำหนดโทษจำเลยในความผิดนั้นก่อนแล้วจึงเพิ่มโทษ ซึ่งต่างจากมาตรา 160 วรรคหนึ่ง ที่มีระวางโทษกำหนดไว้แล้ว เพื่อให้เปรียบเทียบได้ว่ากฎหมายบทใดที่มีโทษหนักที่สุด ในกรณีที่มีการกระทำใดอันเป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ตาม ป.อ. มาตรา 90 เมื่อมาตรา 160 วรรคสอง ไม่ได้กำหนดระวางโทษไว้ และไม่มีเงื่อนไขหรือองค์ประกอบความผิดในลักษณะของบทหนักหรือบทกรรจ์ของมาตรา 160 วรรคหนึ่ง ไว้ในตัว ทั้งมิได้กำหนดไว้โดยชัดแจ้งว่าเมื่อเพิ่มโทษกึ่งหนึ่งของโทษที่ศาลกำหนดสำหรับความผิดนั้นตามความในวรรคสองแล้วจะลงโทษได้แต่กระทงเดียวและห้ามไม่ให้ลงโทษตามวรรคหนึ่งอีก อันเป็นบทยกเว้นตาม ป.อ. มาตรา 91 ดังนั้น มาตรา 160 วรรคสอง เป็นเพียงบทบัญญัติลักษณะว่าด้วยการเพิ่มโทษในการกระทำความผิดฐานกระทำความประมาทตาม ป.อ. มาตรา 291 หรือมาตรา 300 ไว้เป็นการเฉพาะ จึงไม่ทำให้การกระทำโดยประมาทของจำเลยกับความผิดตาม พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 78 วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา 160 วรรคหนึ่ง ซึ่งเป็นความผิดต่างกรรมกันต้องกลับเป็นความผิดกรรมเดียวด้วยผลจากการเพิ่มโทษตามมาตรา 160 วรรคสอง ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 8 วินิจฉัยว่าความผิดฐานกระทำความประมาทของจำเลยกับความผิดฐานไม่หยุดรถให้ความช่วยเหลือและแจ้งเหตุต่อตำรวจที่ใกล้เคียงทันที เป็นความผิดกรรมเดียวตาม ป.อ. มาตรา 90 จึงไม่ชอบ และแม้ว่าโจทก์มิได้มีคำขอให้เพิ่มโทษจำเลยตามคำขอท้ายฟ้องมาด้วยก็ตาม แต่เมื่อโจทก์มีคำขอให้ลงโทษจำเลยตาม พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 160 มาด้วยแล้ว ศาลจึงเพิ่มโทษจำเลยกึ่งหนึ่งได้ตามบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91, 300 พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 4, 43, 78, 157, 160 จำเลยให้การปฏิเสธ แต่ก่อนสืบพยาน จำเลยขอถอนคำให้การเดิม และให้การใหม่เป็นรับสารภาพ ระหว่างพิจารณา นายณัฐพงษ์กิตติ ผู้สืบสันดานของนายประสิทธิ์ ผู้เสียหาย ซึ่งได้รับบาดเจ็บจนไม่สามารถจะจัดการเองได้ ยื่นคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์ ศาลชั้นต้นอนุญาตเฉพาะข้อหากระทำความประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นรับอันตรายสาหัส ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 300 พระราชบัญญัติ

จรรยาทางบก พ.ศ.2522 มาตรา 78 วรรคหนึ่ง, 160 วรรคหนึ่ง การกระทำของจำเลยเป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน ให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91 ฐานกระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นรับอันตรายสาหัส จำคุก 1 ปี 6 เดือน และปรับ 20,000 บาท ฐานขับรถในทางซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลแล้วไม่หยุดรถให้ความช่วยเหลือ พร้อมทั้งแสดงตัวและแจ้งเหตุต่อตำรวจที่ใกล้เคียง จำคุก 2 เดือน และปรับ 4,000 บาท รวมจำคุก 1 ปี 8 เดือน และปรับ 24,000 บาท จำเลยให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา กรณีมีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คงจำคุก 10 เดือน และปรับ 12,000 บาท โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด 2 ปี โดยกำหนดเงื่อนไขเพื่อคุมความประพฤติของจำเลย ให้ไปรายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติรวม 4 ครั้ง ภายในกำหนด 1 ปี กับให้กระทำการกิจกรรมบริการสังคมหรือสาธารณประโยชน์ตามที่พนักงานคุมประพฤติเห็นสมควรเป็นเวลา 12 ชั่วโมง ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 56 หากจำเลยไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29, 30 สำหรับความผิดฐานขับรถโดยประมาทหรือน่าหวาดเสียว อันอาจเกิดอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 43 (4), 157 เป็นความผิดทางพินัยและเป็นกรรมเดียวกับฐานกระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นรับอันตรายสาหัส ความผิดทางพินัยเป็นอันยุติตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. 2565 มาตรา 16 ให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 8 พิพากษาแก้เป็นว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 300 พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 78 วรรคหนึ่ง, 160 วรรคสอง การกระทำของจำเลยเป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษฐานกระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นรับอันตรายสาหัส ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 จำคุก 1 ปี 6 เดือน และปรับ 20,000 บาท เพิ่มโทษกึ่งหนึ่งตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522 เป็นจำคุก 1 ปี 15 เดือน และปรับ 30,000 บาท ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 แล้วคงจำคุก 13 เดือน 15 วัน และปรับ 15,000 บาท นอกจากนี้แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น โจทก์ฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า คดีนี้โจทก์บรรยายฟ้องว่า เมื่อวันที่ 8 มกราคม 2567 เวลากลางวัน จำเลยกระทำความผิดหลายกรรมต่างกัน กล่าวคือ จำเลยขับรถกระบะไปในทางที่เกิดเหตุโดยประมาทชนรถจักรยานยนต์ของนายประสิทธิ์ ผู้เสียหาย ได้รับความเสียหายและเป็นผู้เสียหายได้รับอันตรายสาหัส ภายหลังจากที่จำเลยขับรถในทางซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลและทรัพย์สินของผู้อื่นแล้ว จำเลยหลบหนีไปโดยไม่หยุดรถ และไม่ให้ความช่วยเหลือตามสมควร ไม่แสดงตัวต่อตำรวจ ณ สถานที่เกิดเหตุ และไม่แจ้งเหตุต่อตำรวจที่ใกล้เคียงทันที อันเป็นการฝ่าฝืนต่อกฎหมาย เป็นความผิดตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 43 (4), 78, 157, 160, ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91, 300 จำเลยให้การรับสารภาพ ข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติในชั้นฎีกาว่า จำเลยมีความผิดตามฟ้อง คดีมีปัญหาข้อกฎหมายต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ว่า ความผิดฐานกระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัสและทรัพย์สินผู้อื่นเสียหาย เป็นความผิดกรรมเดียวกับความผิดฐานไม่หยุดรถให้ความช่วยเหลือและแจ้งเหตุต่อตำรวจที่ใกล้เคียงทันที ตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 8 หรือไม่ เห็นว่า ความผิดฐานกระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัสและทรัพย์สินผู้อื่นเสียหาย เป็นการกระทำที่เป็นความผิดสำเร็จแล้ว การที่ต่อมาจำเลยผู้ขับรถหลบหนีไม่ให้ความช่วยเหลือตามสมควร และพร้อมทั้งแสดงตัวและแจ้งเหตุต่อตำรวจที่ใกล้เคียงทันที เป็น

การกระทำหลังเกิดเหตุรถกระบะของจำเลยชนกับรถจักรยานยนต์ของผู้เสียหายแล้ว ซึ่งเป็นการกระทำโดยเจตนาของจำเลยแตกต่างจากการกระทำโดยประมาท ตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 78 วรรคหนึ่ง จึงเป็นความผิดอีกกระทงหนึ่ง ส่วนที่พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 160 วรรคสอง ซึ่งบัญญัติว่า "ในกรณีที่ศาลจะมีคำพิพากษาลงโทษผู้ขับขี่ในความผิดฐานขับรถโดยประมาทเป็นเหตุให้บุคคลอื่นถึงแก่ความตายหรือได้รับอันตรายสาหัสตามมาตรา 291 หรือมาตรา 300 แห่งประมวลกฎหมายอาญา หากปรากฏว่าผู้ขับขี่ไม่ให้การช่วยเหลือตามสมควรหรือไม่แสดงตัวต่อตำรวจ ณ สถานที่เกิดเหตุตามมาตรา 78 วรรคหนึ่ง ให้ศาลพิพากษาเพิ่มโทษที่จะลงแก่ผู้นั้นอีกกึ่งหนึ่งของโทษที่ศาลกำหนดสำหรับความผิดนั้น" เป็นเพียงบทบัญญัติให้ศาลกำหนดโทษจำเลยในความผิดนั้นก่อนแล้วจึงเพิ่มโทษ ซึ่งต่างจากมาตรา 160 วรรคหนึ่ง ที่บัญญัติว่า "ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 78 วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ" ที่มีระวางโทษกำหนดไว้แล้ว เพื่อให้เปรียบเทียบได้ว่ากฎหมายบทใดที่มีโทษหนักที่สุด ในกรณีที่การกระทำได้อันเป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 เมื่อมาตรา 160 วรรคสอง ไม่ได้กำหนดระวางโทษไว้ และไม่มีเงื่อนไขหรือองค์ประกอบความผิดในลักษณะของบทหนักหรือบทจรรยาของมาตรา 160 วรรคหนึ่ง ไว้ในตัว ทั้งมิได้กำหนดไว้โดยชัดแจ้งว่าเมื่อเพิ่มโทษกึ่งหนึ่งของโทษที่ศาลกำหนดสำหรับความผิดนั้นตามความในวรรคสองแล้วจะลงโทษได้แต่กระทงเดียวและห้ามไม่ให้ลงโทษตามวรรคหนึ่งอีก อันเป็นบทยกเว้นตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91 ดังนั้น มาตรา 160 วรรคสอง เป็นเพียงบทบัญญัติลักษณะว่าด้วยการเพิ่มโทษในการกระทำความผิดฐานกระทำโดยประมาทตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 291 หรือมาตรา 300 ไว้เป็นการเฉพาะ จึงไม่ทำให้การกระทำโดยประมาทของจำเลยกับความผิดตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 78 วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา 160 วรรคหนึ่ง ซึ่งเป็นความผิดต่างกรรมกันต้องกลับเป็นความผิดกรรมเดียวด้วยผลจากการเพิ่มโทษตามมาตรา 160 วรรคสอง ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 8 วินิจฉัยว่าความผิดฐานกระทำโดยประมาทของจำเลยกับความผิดฐานไม่หยุดรถให้ความช่วยเหลือและแจ้งเหตุต่อตำรวจที่ใกล้เคียงทันที เป็นความผิดกรรมเดียวตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 จึงไม่ชอบ และแม้ว่าโจทก์มิได้มีคำขอให้เพิ่มโทษจำเลยตามคำขอท้ายฟ้องมาด้วยก็ตาม แต่เมื่อโจทก์มีคำขอให้ลงโทษจำเลยตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 160 มาด้วยแล้ว ศาลจึงเพิ่มโทษจำเลยกึ่งหนึ่งได้ตามบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว ฎีกาของโจทก์ฟังขึ้น พิพากษาแก้เป็นว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 300 พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 78 วรรคหนึ่ง, 160 วรรคหนึ่งและวรรคสอง เป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน ให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91 ฐานขับรถโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัส จำคุก 1 ปี 6 เดือน และปรับ 20,000 บาท เพิ่มโทษกึ่งหนึ่งตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 160 วรรคสอง เป็นจำคุก 1 ปี 15 เดือน และปรับ 30,000 บาท ฐานไม่หยุดรถให้ความช่วยเหลือตามสมควร และแจ้งเหตุต่อตำรวจที่ใกล้เคียงทันที จำคุก 2 เดือน และปรับ 4,000 บาท เมื่อลดโทษให้กระทงละกึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 แล้ว รวมทุกกระทงคงจำคุก 14 เดือน 15 วัน และปรับ 17,000 บาท นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 8.

องค์คณะ

สถาพร ตาโรจน์ · จักรกฤษณ์ เจนเจษฎา · อารีย์พร วงศ์จันทร์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/455/2569>